

NEDERLANDS FORENSISCH INSTITUUT

Justitie

Factsheet

Inzet NFI bij internationale samenwerking

Vooraf

Het Nederlands Forensisch Instituut (NFI) is in Nederland het enige multidisciplinaire kennis- en expertisecentrum op het terrein van de forensische wetenschappen. Binnen de internationale forensische onderzoekswereld neemt het NFI een vooraanstaande plaats in en is daarom een veelgevraagd partner. Om de kennis op een hoog niveau te kunnen handhaven, is uitwisseling en samenwerking met collega-instituten in het buitenland van groot belang. Daarnaast ondersteunt het NFI forensische laboratoria in Midden- en Oost-Europa bij hun ontwikkeling en het verkrijgen van een kwaliteitskeurmerk ('accreditatie'). Deze factsheet beschrijft de internationale contacten en geeft aan hoe het NFI op een gestructureerde wijze invulling geeft aan internationale samenwerking.

Verscheidenheid

In Europa bestaat algemene overeenstemming over het antwoord op de vraag welke deskundigheidsgebieden binnen de forensische wetenschappen kunnen worden onderscheiden. Dit betreft onder meer DNA-onderzoek, pathologisch en toxicologisch onderzoek, onderzoek van spraak, audio en beelden en onderzoek van vezels, haren, explosieven, branden en glas. Maar er is binnen Europa een grote mate van verscheidenheid in de wijze waarop de beoefening van de forensische wetenschappen is georganiseerd. Er zijn landen, zoals Nederland, waar sprake is van één enkel (nationaal) forensisch instituut; andere landen, zoals Duitsland, hebben meerdere forensische instituten. Er zijn verschillen in combinaties van deskundigheidsgebieden en in de mate waarin er, naast de hoofdtaak van forensisch zaakonderzoek, wordt geïnvesteerd in research en development. Er zijn instituten die behoren tot de politieorganisatie van het betreffende land, instituten die vallen onder het ministerie van Justitie en instituten die deel uitmaken van een universitaire vakgroep.

In Nederland is het NFI het enige instituut in zijn soort, waardoor het NFI voor contacten met collega-instituten per definitie is aangewezen op het buitenland. Maar ook de wegvallende Europese binnengrenzen én de internationale criminaliteit maken het voor de forensische wetenschappers noodzakelijk om contacten te onderhouden met buitenlandse collega's, afstemming te hebben, te leren van elkaars expertise en samen te werken.

Binnen het NFI wordt op drie manieren gestructureerd invulling gegeven aan de internationale contacten en internationale samenwerking. Het gaat hierbij om:

- contacten en samenwerking binnen het European Network of Forensic Science Institutes (ENFSI);
- samenwerking in zaakonderzoek ten behoeve van internationale strafhoven;
- en om projectmatige samenwerking met instituten in EU-landen en in een aantal overige landen.

Contacten binnen ENFSI-verband

ENFSI is een Europees netwerk van forensische laboratoria. Dit netwerk is in 1995 opgericht en bestaat inmiddels uit meer dan 50 forensische instituten uit ruim 30 landen.

Doel van ENFSI is 'te bereiken dat in Europa de kwaliteit van het forensisch onderzoek wereldwijd toonaangevend is'. Het zwaarste accent ligt op de uitwisseling en bevordering van kennis en ervaring. Niet de individuele zaak staat hierbij centraal, maar de aandacht gaat met name uit naar harmonisatie en standaardisatie van methoden en technieken, het opzetten en volgen van een kwaliteitssystematiek, de interpretatie van onderzoeksgegevens en conclusievorming binnen zaakonderzoek.

In 16 verschillende werkgroepen, ingedeeld naar deskundigheidsgebied, wisselen de onderzoekers kennis en ervaring uit en publiceren zij 'Best practice'-handboeken. In het kader van kwaliteitsverbetering organiseren zij onder meer congressen en workshops. De laatste jaren maakt ENFSI een professionalisering door, waarbij het NFI een stimulerende rol vervult. De aangesloten laboratoria moeten geaccrediteerd zijn op basis van de ISO-norm 17025 (zie de Factsheet '[Kwaliteitszorg](#)') of binnen een redelijke termijn een accreditatie verkrijgen op basis van deze norm. ENFSI-laboratoria moeten dus aantoonbaar werken aan een kwaliteitsbeleid. Dit beleid wordt bij aanmelding bij ENFSI getoetst en jaarlijks wordt de voortgang gemeten. Het secretariaat van ENFSI wordt sinds 2002 door het NFI gevoerd. Zie voor meer informatie over ENFSI: www.enfsi.eu

Internationale strafhoven

Het NFI heeft een samenwerkingsverband met verschillende internationale strafhoven. Zo worden zowel voor het 'Joegoslavië Tribunaal' (International Criminal Tribunal for the former Yugoslavia) als voor het 'Special Court for Sierra Leone' zaken onderzocht en vindt forensische advisering plaats. De uitgevoerde onderzoeken betreffen met name de gebieden DNA, wapens en munitie, digitale technologie, schrift, spraak en documenten. Ook verricht het NFI forensisch onderzoek en verstrekt het forensisch advies in zaken die bij het Internationale Strafhof ('International Criminal Court') in behandeling zijn.

Samenwerking met buitenlandse instituten

In toenemende mate is er sprake van internationale samenwerking op het gebied van forensische research & development. Onderzoekers van het NFI werken regelmatig in Europese teams aan wetenschappelijke onderzoeksprojecten. Zo is samengewerkt binnen een onderzoek gericht op het identificeren van personen (verdachten) op basis van oorafdrukken. Europese subsidies maken dit soort internationaal onderzoek mogelijk.

Het NFI wil met zijn expertise graag bijdragen aan de ontwikkeling van forensische instituten in Midden- en Oost-Europa. Deze instituten hebben in verschillende mate behoefte aan ondersteuning door West-Europese instituten bij hun streven te gaan voldoen aan internationaal erkende kwaliteitscriteria. Dit is bijvoorbeeld van belang voor die landen die zich voorbereiden op toetreding tot de EU. In dit kader participeerde het NFI in projecten in Letland en Slovenië. Uiterlijk in 2008 vindt afronding plaats van NFI-ondersteuning in Litouwen en Kroatië. Ook wordt incidenteel op andere plaatsen in de wereld samengewerkt op forensisch wetenschappelijk terrein. Een recent voorbeeld hiervan is de NFI-assistentie bij de identificatie van slachtoffers na de tsunami in Zuid-Oost-Azië, eind 2004. Verder heeft het NFI, op verzoek van de Verenigde Naties, zijn forensische expertise ingezet bij onderzoeken die volgden op aanslagen in Libanon.

Tot slot

Internationale samenwerking is inmiddels een integraal onderdeel geworden van de dagelijkse taakuitoefening van het NFI. Om wereldwijd te blijven behoren tot de beste forensische laboratoria, is kennisuitwisseling en samenwerking met vooraanstaande collega-instituten van groot belang. Het streven is daarbij gericht op zowel de ontwikkeling van de eigen kwaliteit als die van de forensische wetenschap in het algemeen.

Colofon

Uitgave van Nederlands Forensisch Instituut (NFI), 2007.

Meer informatie: NFI, Postbus 24044, 2490 AA Den Haag. Telefoon: 070-8886136.